

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredni nedelji in praznikom.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON STHV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem čeku, uradu štev. 13.633.

O slovenski fronti.

V svojem govoru je dejal dr. Korošec, da SLS ne bo trpela, da bi s slovensko fronto splezala po njenem hrbtu kvišku majhne stranke in v kalnem ribarile. Zdi se nam, da je bojazen SLS popolnoma odveč. Kadar se vrši skupen nastop malih strank z veliko, potem vedno tvegajo male stranke in ne velike. Staro pravilo je, da pri fuzijah pojedlo velike stranke manjše in ne obratno. Zato se nam zdi skrb SLS, da bi druge stranke mogle s slovensko fronto splezati na njen račun kvišku, čisto odveč.

Jasno je, da SLS ne rabi slovenske fronte zaradi sebe, dasi mislimo, da jej hegemonija v slovenski fronti, in to bi SLS sigurno dosegla, ne bi škodovala. Mislimo, da je jasno tudi to, da sploh ne bi rabili slovenske fronte, če bi bila SLS v vladi. Zakaj SLS ima toliko mandator, da je z njimi že popolnoma legitimirana kot zastopnica slovenskega naroda. Tudi je njena politična moč tako velika, če je v vladi, da obvaruje Slovence pred najhujšim. Slovenska fronta je postala potrebna zaradi tega, ker je SLS v opoziciji in ker imajo vladne stranke, da se tako izrazimo, premajhen naslov, da bi uspešno mogle zastopati slovenske težnje. Treba je zato najti kompromis, da politična moč slovenskega naroda vseeno ne bo čisto zaigrana in to je smisel slovenske fronte. Tu ni nobenih plemenskih ali separatističnih teženj in tudi nobenih posebnih strankarskih računov, temveč tu je odločilno samo to dejstvo, da trenutno vseh 20 mandatov SLS nima pravega učinka in da je vsled tega ves slovenski narod brez politične moči.

Slovenska fronta bi morala biti manifestacija, da je v gotovih stvareh ves slovenski narod enoten in da je vsaka spekulacija na njegovo neednost vsaj v kardinalnih točkah Slovenije, brezuspešna. S slovensko fronto bi moral slovenski narod povedati, naj pripade v Sloveniji večina Petru ali Pavlu, vedno bo slovenski narod v gotovih stvareh nepopustljiv.

Če bi bila SLS v vladi, potem bi seveda bila ta manifestacija odveč, ker bi vseh 20 mandatov SLS polno učinkovalo in bi prišla politična moč slovenskega naroda zadostno do veljave. Ker pa SLS ne more skleniti kompromisa z Beogradom, mora skleniti kompromis doma v Sloveniji, mora stopiti na čelo slovenske fronte, ker ne sme biti slovenska politična moč zaigrana. To je smisel slovenske fronte.

To pa je tudi smisel nadstrankarskega odbora v Ljubljani, ki ga omenja g. dr. Korošec. Kolikor mogoče uveljaviti politično moč poštene Slovenije in s tem popraviti storjene krivice ter preprečiti nove, samo to je namen tega medstrankarskega odbora, ki zasluži zato vso pohvalo, ne pa grajo.

V sedanjih političnih situaciji je slovenska fronta nujna in za njeno ustvaritev ni težave v razmerju velikih strank do malih, temveč druge.

Vsled ostalih strankarskih interesov je slovenska fronta silno košljiva stvar, ki mora takoj propasti, če ne vlada med njenimi tvorcji popolna iskrenost. Težava ni v strankah, ampak v osebah. Tvoriti smejo slovensko fronto samo ljudje, ki si morejo in smejo zaupati. Ljudje, ki so že dano besedo prelomili, niso za slovensko fronto in zato ni prav nobene škode, če se časopisje SDS ni oziralo na mariborski poziv SLS. Enako niso za slovensko fronto uporabni gotovi poslovni ljudje, katerim je važno samo to, koliko denarja in politične moči ima tisti,

Brezuspešne intrige

Beograd, 1. oktobra. Politično mrtvilo, ki je vladalo par mesecev, se polagoma končuje. Zadnje manifestacije v političnem življenju so pokazale, kako skuša del opozicije izkoristiti potom intrig v vladnih vrstah situacijo za se. Ta tendenca se zlasti kaže v tukajšnjih javnih organih SDS. Ti listi skušajo prepričati javnost, da je politika sporazuma v naši državi trajno nemogoča.

Povdariti pa je treba, da so merodajni krogi namere samostojnih demokratov spregledali. Oni bi hoteli izzvati v radikalni stranki nesoglasja in na ta način omajati radikalno stranko v njenih temeljih, da bi s tem zrušili tudi politiko, ki se je pričela z ureditvijo naših notranjih problemov. V pomanjkanju

taktičnih rezultatov v kampanji proti novi, z narodnim sporazumom inavgurirani politiki uporablja samostojno demokratsko časopisje vsako najmanjšo stvar kot dokaz, da je sedanja vladna politika zgrešena in da zahtevajo vsled tega vsi politični elementi povratek prejšnjega režima.

»Samouprava« dneвно pobija te insinacije, ki izvirajo iz tiska SDS in govora njihovega voditelja. »Samouprava«, kakor tudi ostali radikalni listi ostro obsojajo vse te intrige obupanih samostojnih demokratov in jim celo odkrito groze z uporabo ostrih odredb, če ne bodo svoje borbe vodili na način, ki je v soglasju z državnimi zakoni.

Voja Janjić o politični situaciji.

VSAKA IZPREMEMBA VLADNE POLITIKE IZKLJUČENA.

Beograd, 1. oktobra. Bivši minister za vere dr. Voja Janjić je včeraj izjavil novinarjem, da je bil med radikali in radicevi sklenjeni sporazum sprejet simpatično tako v našem narodu kakor tudi v inozemstvu. Sporazum je napravil na vse tiste v inozemstvu, ki so naši prijatelji, dober vtis. Samoposebi je umljivo, da naši prijatelji gledajo na to delo z zadovoljstvom, ker je s sporazumom storjen velik korak k definitivni konsolidaciji naše države. Edina nada naših sovražnikov je še ta, da bo sporazum, ki je bil nedavno ustvarjen, v kratkem času razpadel. Sicer pa o tem ni treba mnogo govoriti.

Treba je vzeti v roke samo inozemske liste, pa se iz vsakega članka takoj vidi, kam merijo tendence. Na vprašanje, ali je res, da se pripravljajo izpremembe v politični situaciji in da so na vidiku nove kombinacije, je dr. Janjić to odločno zanimal. Izjavil je, da ne obstoji niti v radikalnih vrstah in niti v krogih HSS niti ena sama struja, ki bi zahtevala, da se politični kurz izpremeni.

Resnica je, da so v vladi težave, toda te težave ne morejo biti merodajne za situacijo. Te težave so pri vseh koalicijskih vladah običajne in jih ne manjka

niti v popolnoma homogenih kabinetih. Vsi ljudje nikdar ne mislijo enako, zato pa so tu vodstva stranke, da takoj odstranijo vse nevarne posledice, ki bi izvirale iz teh nesoglasij. Stvar discipliniranih članov stranke pa je, da delajo vedno na podlagi politične smeri svoje skupine. Težave so bile tudi v času koalicijske vlade Pašić-Davidović in Pašić-Pribičević. Nesoglasja niso izvirala samo iz principijelnih vprašanj, temveč tudi iz čisto malenkostnih stvari, ki so prišle pred poslanske klube.

Sporazum med Srbi in Hrvati počiva na dovolj močnih osnovah in zato ostanejo vse naše lokalne težave samo provizoričnega značaja in je najti poti in načina, da se enkrat za vselej onemogoči, da ne bo mogel kdorkoli kvariti velikega dela narodnega sporazuma.

Kar se tiče g. Pašića je Voja Janjić izjavil: Nikola Pašić je popolnoma okreval in pride 7. oktobra v Beograd. G. Pašić bo takoj po svojem povratku prevzel svoje posle v vladi in stranki. Z njegovim prihodom se bo situacija hitro uredila, ker čakajo njegovega povratka vsa vprašanja, ki so doslej razburjala eno ali drugo stranko.

Kratka ministrska konferenca.

Beograd, 1. oktobra. Sinoči se je vršila prva konferenca ministrov, ki se nahajajo v Beogradu. Konferenca je bila zelo kratka in je trajala komaj četrt ure. Navzoči so bili ministri: Stojadinović, Velja Vukičević, Krajač, Ninčić, Uzunović, Simonović in Slavko Miletić. Na seji je samo Stojadinović poročal o potovanju kraljevske dvojice. Sicer se ni pristopilo k meritorni razpravi posameznih vprašanj. Tudi resorna vprašanja so ostala nerešena do plenarne seje vlade, ki se bo vršila takoj po povratku ministrov v Beograd.

s katerim imajo posla, pa naj bo njih zgodovina še tako čudna. Taki ljudje niso iskreni in niso zanesljivi in zato se z njimi ne more in ne sme ustvariti slovenske fronte. Pri tej smejo imeti besedo samo absolutni poštenjaki in krementiti značaji, ki so v vsakem položaju moč-beseda.

Zaključujemo: Slovenska fronta je v sedanjem položaju nujna. Čisto jasna pa postane šele tedaj, ko bo čisto jasno, če ostane SLS v opoziciji, ali pa vstopi v vlado. Dosedaj te jasnosti še ni in tudi po dr. Koroševem govoru ne.

Danes se vrne prometni minister Rađojević iz Monte Carla in bo poročal o razgovoru s Pašićem ter o eventualnih instrukcijah. Vladne konference, ki bi se morale vršiti te dni, bodo radi tega odpadle, ker mora biti vlada že 2. oktobra v Beogradu vsled prekinjenega potovanja kraljevske dvojice po Dalmaciji. Po poročilih prispe Nj. Vel. kralj v Beograd najdalje 2. ali 3. oktobra.

IZSUŠEVANJE MOČVIRIJ.

Beograd, 1. oktobra. V zadnjih dneh dela direkcija vode na izdelavi izsuševalnega načrta v južni Srbiji. Doslej so se pričela dela pri Katlanovu pri Skoplju. Na ta način se bo dobilo 30 ha zemlje. Topografski načrti so bili napravljeni potom fotografij iz aeroplana in bodo poslani v Pariz, kjer bodo podrobno izdelani. Načrti bodo razstavljeni, da se bo videlo, koliko koristi bo prineslo to izsuševanje.

POPRAVA PROGR.

Beograd, 1. oktobra. Danes so se pričela popravljajna dela na progi Vinkovci—Vrpolje. Za popravila je dovoljen kredit 1.160.000 dinarjev.

Anglija proti rusko-poljskemu zbližanju.

London, 1. oktobra. Čičerinov obisk v Varšavi je naredil v Londonu zelo globok vtis in povzročil najraznovrstnejše komentarje. Splošno se misli, da skušajo sovjeti s Čičerinovim obiskom onemogočiti mir v zapadni Evropi. Moskva hoče ustvariti poljsko-rusko zvezo proti Nemčiji za slučaj, da podpiše Nemčija garancijski pakt. Ta nova vzhodna alijansa bi avtomatično uničila tajne klavzule rapalskega dogovora, ki je bil sklenjen med Nemčijo in Rusijo in ki so obtožale v medsebojni obvezi obeh držav, da ne sme Nemčija brez odobrenja Rusije stopiti v Zvezo narodov in da si obe državi pomagati v slučaju poljsko-francoskega napada. Poroča se dalje, da je britanska vlada v diskretni obliki opozorila poljsko vlado, da bi odpadla vsaka finančna podpora s strani Velike Britanije ali Amerike, če bi Poljska sklenila s sovjetsko Rusijo zvezo.

PRIHOD ČIČERINA V BERLIN.

Berlin, 30. septembra. Danes je dospel iz Varšave narodni komisar za zunanje zadeve Čičerin. Na kolodvoru so ga pričakovali funkcionarji sovjetskega poslanstva in pa zastopniki nemškega zunanjega ministrstva. Čičerinovemu prihodu v Berlin pripisujejo velik pomen, ker sta pozvana v Berlin tudi sovjetska veleposlanika iz Londona in Pariza. Jutri ima Čičerin daljšo konferenco z nemškim zun. ministrom Stresemannom.

POGAJANJA ZA KONKORDAT ODGOĐENA.

Beograd, 1. oktobra. Kakor izvemo iz zelo dobro informiranega vira, se konkordatska pogajanja z Vatikanom ne bodo nadaljevala 10. oktobra, kakor je bilo dogovorjeno, marveč se čaka povratka Pašića, Ninčića in St. Radića, ki bodo skupno izdelali popolnoma nove instrukcije za našo delegacijo. Šele potem bo stopila naša delegacija v ožji stik z Vatikanom, nakar bo določen dan novih pogajanj.

PROKLAMACIJA NOVE USTAVE NA GRŠKEM.

Atene, 1. oktobra. Delegacija ministrskega sveta, ki je bila sestavljena iz vojnega in zunanjega ministra, je posetila ministrskega predsednika v njegovi vili in ga zaprosila, naj se vrne v Atene in proklamira novo ustavo. Predsednik republike je prišel na ta poziv v Atene in je bil svečano sprejet. Včeraj ob 6. popoldne je ministrski predsednik pred vsemi ministri podpisal ukaz o sankciji nove ustave. Ta ustava je v skladu z načrtom, ki ga je izdelala komisija konstituant, razen nekaterih odredb, ki jih je vlada spremenila, ki pa ne odgovarjajo narodnemu čutu. Te odredbe se tičejo proporcionalne reprezentance. Povodom publikacije prve republikanske ustave se bo vršila danes svečana služba božja.

MINISTRSKA KONFERENCA NE BO ODGOĐENA.

Pariz, 30. septembra. Časopisje se vzdržuje vsake kritike o nemškem koraku glede vojne krivde in evakuacije Kölna. Poudarja se, da vsled ustmenih pojasnil nemške vlade ne bo odgođena ministrska konferenca. Ta se na vsak način otvori dne 5. oktobra v Locarnu. Tudi agentura »Havas« poroča, da ni prejela francoske vlade nobenega sporočila o odgoditvi konference. Enake vesti prihajajo tudi iz Berlina.

ker se je o tej stvari prepustila odločitev duhovnikom, ki so bili v ta namen za večerj sklicani v Ljubljano. Laiški princip je torej SLS docela opustila.

— Preorientacija med bosanskimi muslimani, Zbližanje z radikali. Poslanec muslimanske stranke Kulenović je imel v Bjelini v Janji shode, na katerih je govoril o pravnih politični situaciji. Kulenović je pozdravil sporazum med radikali in radičevci in dejal, da bo vlado podpiral, če se prepriča, da je sporazum bratski in iskren. Glede izjave z demokratsko stranko je dejal Kulenović, da je za sedaj še ni, da pa je prepričan, da bi jo vsak njegov volilec pozdravil, če do nje prišlo. Na shodu v Bjelini je nekmet ogorčeno protestiral proti temu, da JMO v opoziciji, ker da je opozicijska elita dosti in treba pričeti z resnim delom. — Bjelini je bil v nedeljo tudi velik shod radikalne stranke, ki se ga je udeležilo na tisoče ljudi. Govoril je poslanec Krsto Maršić. Med shodom je izjavil vodja tamošnjih muslimanov Ahmed beg, da izstopa z 200 poverjenih stališ JMO ter vstopa v radikalno stranko. Njegova izjava je naredila velik utis.

Značilno za objektivnost »Jutrac« je vsak način, da je oba članka prvih radik-
nih listov zamolčalo, zato pa objavilo član-
beograjskih »Novosti« ki žive od senzaci-

O LAJŠANA PLAČILA ZA
O BLEKE DAJE
O BERNATOVIČ.

Dnevne vesti.

ČISTO NAROBÉ.

Je že tako pri nas, da se tudi najbolj naravne stvari ne izvrše. Mogli bi skoraj reči, čim bolj je stvar jasna, tem težje se izvrši. Tako je n. pr. čisto jasno, da je treba storjene krivice popraviti. Kljub temu pa vidimo, da se o popravilu krivic kvečjemu govori, ničesar pa ne stori. Kar pa je še bolj čudno, je to, da ima tisti, ki najdalj trpi krivico, tudi najmanj upanja, da pride do svoje pravice. Ko je krivica izvršena, tedaj je še nekaj krika po njeni odpravi. Ko pa je krivica že stara, tedaj skoraj javnosti misli, da mora biti tako.

Naši kronski upokojenci trpe nezasišano krivico že leta. Ob vsaki spremembi vlade je čuti njihov glas, toda javnost se vedno manj ozira na ta glas, kakor da bi si kronski upokojenci svojo krivico že prislužili. Zadnjič smo omenili slučaj železničarjev, ki so bili odpušteni pred leti vsled »komunizma«. Kdor le količkar pozna tedanje razmere, ta ve, da je čisto izključeno, da bi bili vsi odpušteni železničarji komunisti. Delalo se je tedaj na hitro roko in pri takem postopanju je izključeno, da se ne bi storilo nobene krivice. Zato je jasno, da bi se moralo postopanje proti odpuštenim železničarjem obnoviti in njim storjeno krivico popraviti. Pa kakor kronski upokojenci, tako morajo ti železničarji spoznati, da se pri nas uveljavlja nazor, da krivica, ki je stara, ni več krivica.

Čisto napačen je ta nazor. Čim dalj se trpi krivica, tem večja postaja in tem preje jo je treba popraviti. Samo to je pravično in socialno.

Pri nas pa je res že skoraj tako, da mora invalidsko vprašanje in ono kronskih vpo-kojencev reševati smrt, ki vsako leto redu-cira število prizadetih. Ali bo tudi vprašanje odpuštenih železničarjev rešeno po tem prin-cipu?

Novinarski kongres v Skoplju. Nova uprava novinarskega združenja je sestavljena na sledeče: Predsednik Krešimir Kovačič (Zagreb), podpredsednika Miloje Sokić (Beograd) in Stanko Virant (Ljubljana). Prvi tajnik Gjuro Vilović (Beograd), drugi tajnik: Ivo Krznarič (Zagreb), blagajnik K. Ivanič (Beograd). V nadzorstvo so bili izvoljeni: poslanec Kobasica (Sarajevo), poslanec Smo-dej (Ljubljana). Sprejeta je bila resolucija za spremembo sedanjega tiskovnega zakona. Dalje se je zahtevala čimprejšnja uvedba novinarske uredbe. Kongres je z zadovolj-ivstvom vzel na znanje vest, da namerava mi-nister Srškić v tem oziru v kratkem sklicati posebno anketo. Ravno tako je bila z za-dovoljenjem sprejeta vest, da so izjavili last-niki listov, da bodo šli v tej stvari novinar-jem na roko. Miloje Sokić je nato prečital pravila za novinarski penzijski fond. Vsak novinar ima po teh pravilih po 30 letih služ-be pravico do polne pokojnine v višini nje-gove zadnje plače. Vdove in pravni dediči novinarjev dobe v slučaju smrti novinarja pokojnino, sorazmerno službenim letom no-vinarja. Penzijski fond novinarjev znaša se-daj že preko 600.000 dinarjev in ga bo vlada vsako leto dotirala. Končno so bila pravila v tem zmislu izpremenjena, da se centralna uprava voli na tri leta in ne samo na eno leto kot dosedaj. S tem je bil novinarski kon-gres, ki je bil eden najbolj uspešnih, zaklju-čen in so nato novinarji obiskali razne kra-je v Južni Srbiji.

Tretji mednarodni kongres mest je bil včeraj odprt v Parizu. Kongresu predse-duje župan mesta Pariza Guillomen. Jugos-lavijo zastopata predsednik beogradske ob-čine Bobić in župan Novega Sada Milova-nović.

Leon Bourgeois umrl. Predsednik fran-coskega senata Leon Victor August Bour-geois je umrl v torek v Parizu. L. Bour-geois se je zgodaj posvetil politiki in bil že v 29 letu izvoljen za poslanca. Pripadal je ra-vnostranski stranki. Leta 1889. je bil že minis-ter postal leta 1902. tudi predsednik franco-ske vlade. Po vojni je postal predsednik francoskega senata in se posebno posvetil organizaciji Zveze narodov. Za svoje zaslu-gue pri propagandi mirovne ideje je dobil leta 1920 Nobelovo nagrado za mir.

Odbor »Rdeče pomoči« oproščeno. V pon-deljek in v torek se je vršila pred beograjskim sodiščem razprava proti članom delav-skega gibanja, ki so bili obtoženi, da so tvo-rili odbor »Rdeče pomoči«. Obtoženi so bili: Desanka Cvetković-Andjelković, profesorica, Kamilo Horvatin iz Zagreba, Ivan Vuk iz Ljubljane, Ivan Todorović in Vladimir Mi-lić iz Beograda. V obtožnici se je poudarja-lo, da je prejela »Rdeča pomoč« denar iz tujine v svrhu komunistične propagande. Ta nazor pa pred sodiščem ni obveljal, temveč je sodišče vse obtožence oprostil vsake krivde. Bilo je sicer res, da je prejela »Rdeča pomoč« denar od tujine, toda ne v komunistične svrhe, temveč v podporo onih delavcev in intelektualcev, ki so bili iz po-litičnih ozirov preganjani. »Rdeča pomoč« je bila karitativna ustanova in zato je so-dišče vse obtožence oprostil. Z glasnimi vzkliki: Živio nepristrano sodišče! so spre-jeli obtoženci razsodbo in obdani od prija-teljev v triumfu zapustili sodišče.

Potreben odgovor in še bolj potrebno priznanje. Mariborski dopisnik »Jutra« si je v svojem slavošpevu na odhajajočega pro-svetnega referenta g. Mravljaka dovolil v ne-deljskem »Jutru« brezprimerno neokusnost, da apostrofira njegovega naslednika dr. Pe-čovnika kot za to mesto »popolnoma brez-kvalifikacij«. Upamo, da nam g. dr. Pečov-nik oprost, ako zavrnemo v korist stvari to nesramno izzivanje, kakor zasluži. Dr. Pe-čovnik je dovršil vse svoje študije z od-liko ter je učen na mariborski gimnaziji od l. 1907. Bil je večak v svoji stroki, odli-čen solnik in vreden učitelj. Za to je bil v tistih, za matematičarje izredno kritičnih ča-sih, razmeroma hitro imenovan profesorjem

istotam krog l. 1910. Radi njegovega teme-ljitega znanja so mu ponudili l. 1920 mesto profesorja fizike na ljubljanskem vseučili-šču. Vendar pa so se pogajanja razbila, ker ni hotel takratni višji šolski svet imenovati Pečovnika namestnika, češ, »da je na gimna-ziji nenadomesljiv«. Verjetno je, da je že takrat neka klika z intrigami preprečila ime-novanje. Tako je ostal dr. Pečovnik na gim-naziji, kjer je vodil v prostem času posle na-čelnika društva državnih nameščencev ter pododbora profesorjskega društva v maribor-ski oblasti in vršil še druge častne funkcije. Zaupanje, ki so ga imeli društveniki v svo-jeje prvemestnika, se je kazalo v njegovi ponovni izvolitvi, dasi je opetovano odkla-njal — preobložen z delom — častna mesta. V društvenem delovanju je bil dr. Pečovnik izredno objektivni in takten. Baš njegovi po-sredovalni ulogi se je nešteto krat posrečilo izravnati spore in izmiriti razburjene duho-ve. Kakor v društvenem življenju, tako je bil tudi v politiki odličen pristaš sporazuma, ki ga je svojčas predstavljal v prvi vrsti g. Da-vidovič. Zato se je pri volitvah l. 1925 izre-kel za dr. Markovičev list in prevzel kan-didaturo proti t. zv. »nacionalnemu bloku«, pod katero krinko se je skrivala gola SDS. S tem pa je izval jezo svojih polit. na-sprotnikov, ki so ga nameravali premestiti za kazen v južno Srbijo. Do tega ni prišlo, ker je bilo »nacionalnega bloka« prehitro konec. Tako odlični je kvalifikacija prof. Pečovnika. Edina njegova »napaka« je, da nima članske legitimacije SDS, kar mu je samo v čast. Mariborskemu dopisniku pa še to le v pomislek. Ze za časa Ribaričeve premetitve smo svarili pred ocenjevanjem profesorjev. Svarilo očitno ni zaleglo. Zato ponovimo še enkrat, kakor hitro se kaj sličnega ponovi v časopisju SDS, bomo začeli prinašati dejstva (ne izmišljotine), ki bodo marsi-kateremu pristašu zelo, zelo neljuba! Ali ho-čete?

Odlikovani živinorejci. Veliki župan ma-riborske oblasti je odlikoval niže navedene posestnike za dobre uspehe v živinoreji s podelitvijo umetniško izdelane pohvalnice. Našteti so prignali na letošnja pomladanska licencovanja prvovrstne bika. To so nasled-nji posestniki: I. marijadvorska pasma. 1. 2½ letni bik železarni na Muti, srez Dravo-grad; 2. 4 letni bik g. Franca Satterja, St. Andraž št. 109, občina Golavabuka, srez Slo-venjgradec; 3. 3 letni bik g. Marije Strucelj, Mozirje, okolica 29, srez Gornjigrad; 4. 3½ letni bik g. Srečka Robiča, Limbuš, srez Ma-ribor, desni breg; 5. 2½ letni bik g. Vincenca Breznika, Ivanjci 12, srez Ljutomer; 6. 4 let-ni bik državne vinarske šole v Mariboru. II. pomurska pasma. 1. 3½ letni bik g. Bla-ža Klančeka, Hajdina 56, srez Ptuj; 2. 2½ letni bik g. Jurija Zidanske, Tolstivrh, srez Konjice; 3. 3½ letni bik g. grofa Herber-stein, Graščina Ravno polje, srez Ptuj; 4. 3 letni bik g. grofa Herberstein, Graščina Ravno polje, srez Ptuj; 5. 3 letni bik g. grofa Herberstein, Graščina Ravno polje, srez Ptuj; 6. 2 letni bik g. grofa Herberstein, Graščina Hraslove, obč. Zavreč; 7. 2½ let-ni bik Stajerske hranilnice v Podlehniku, srez Ptuj; 8. 2½ letni bik g. Ivana Kropceja, Zreče, srez Konjice; 9. 1½ letni bik g. Hugo-na kneza Windischgrätz, Konjice, srez Ko-njice; 10. 2½ letni bik g. Antona Pučnika, Grušovje, srez Konjice; 11. 2 letni bik g. Jo-žefa Mejcena, Dobrava 6, občina Celje okoli-ca, srez Celje; 12. 2½ letni bik državne kme-tijske šole v St. Jurju ob j. ž., srez Celje; 13. 4½ letni bik g. Irme Jeschoung, Velika Pirešica 1, srez Celje. III. simodolska pasma. 1. letni bik g. Stefana Bakana, Nedelica 105, srez Dolnja Lendava; 2. 2 letni bik g. Stefana Kührara, Markiševci 20, srez Murska Soba-ta; 3. 2 letni bik g. Janeza Kerčmarja, Kri-ževci 39, srez Murska Sobota.

Gospodinjstva šola na Jesenjak prične s poukom dne 1. oktobra t. l. Vpisnina je 10 dinarjev, šolnina pa celoletno 100 dinar-jev, ki se lahko plačuje v obrokih. Vpiše se še lahko Gojenke, ki dovrše to šolo, dobe obiskovalno izpričevalo. Za kosilo, kdor ga hoče imeti, se plača dnevno 10 dinarjev.

Dijaška revija »Mladina« bo letos zopet izhajala. Pri njej sodelujejo najboljši stro-kovnjaki. Razpravljala bo o vseh aktualnih vprašanjih današnje dobe in ne bo samo do-brodošla našemu dijaštvu, ampak tudi ostali inteligenci, ki se še ni izgubila v kruhobor-stvu in ki ima še nekaj mladostnega idealiz-ma. Predvsem opozarjamo na nadaljevanje razprave univ. prof. dr. Vebra »Sokrat«, mo-derna slika iz davne preteklosti. Dalje na zanimivo razpravo, o »Časopisni propagan-di«. Ne bo manjkalo gospodarskih člankov, kakor tudi ne člankov iz drugih panog kul-ture. — Naročnina znaša za dijaške 20 Din, za nedijaške 30 Din letno, kar je za revijo, ki bo izhajala na 32 straneh malenkostna vsota. Uprava ima še nekaj izvodov prvega letni-ka, katere se prodaja po 15 Din. Dijaške se opozarja, da je lanska zadnja številka po-svečena študiju na univerzah. Naroča se pri upravi dijaške revije »Mladina«, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 1/III.

Štrajk pri »Alpinski« v Donawitzu tra-ja dalje. V nedeljo so sklicali stavkujoči shod, ki se ga je udeležilo okrog 6000 delav-cov. Zborovalci so sklenili soglasno, da bodo stavko nadaljevali. Po zborovanju so pri-re-dili udeleženci demonstrativni obhod. Nabi-ralna akcija, ki jo je podvzela v nedeljo de-želna strokovna organizacija v Gradcu je si-jajno uspeła. Baje je bilo nabranih za stav-kujoče nad 200.000.000 avstrijskih kron.

Milijonski zakladi ljudskega komisarja. Iz Budimpešte poročajo: Po debaklu sovjets-ke diktature je zaplenilo sodišče umetniške dragocenosti ljudskega komisarja Szabado-sa. Razprava je ugotovila, da so bile drago-cenosti od sovjetske diktature pravno veljav-no kupljene. Zato je bila zaplenba razve-ljavljena. Ko pa so sodni organi odstranili pečate ter zabojke odprli, so našli v njih sa-me črepinje in star papir. Rodbina Szabados

je vložila vsled tega ovadbo zoper nezna-ne latove. Ukradene dragocenosti se cenijo na 800 milijonov madžarskih kron. Gre za dra-gocen porcelan in slike velikih mojstrov.

Linčanje zamorecev. V New-Albany-ju (Mississippi) je razjarjena poulična sodega nekega zamorca, ki se je spozabil nad belo-polto deklico, zažgala na grmadi. Nekega drugega zamorca, ki je umoril v blaznici Nilledgewille (Georgia) bolniškega strežni-ka, so vlekli ljudje v gozd, ga privezali k drevesu ter pretepli s palicami do smrti.

Tuniški bey portretira Doumergues-a. Kakor poročajo iz Tunisa, je izdelal tam-kajšnji bey sliko predsednika francoske re-publike Doumergues-a ter mu »umotvor« poklonil. Predsednik mu je sporočil najtop-lejšo zahvalo. Vsekakor pa je vprašanje, če bo slika razstavljena na kaki pariški razstavi.

Angleški lord poročil hčerko dimnikarja. Iz Londona poročajo: V Weymouthu se je poročil te dni 24 letni lord Rihard Innes-Ker z 18 letno miss Viktorijo Pavay. Miss Vik-to-rija Pavay je hčerka dimnikarja. Ima pa dobro vzgojo in izobrazbo. Je najmlajša izmed sedmih sester, ki so vse čudovite krasotice ter so se ugledno poročile.

Katastrofo podmornice »G. 51« o ka-teri smo poročali včeraj, je povzročila pod-mornica sama. Potopila se je eno minuto po karambolu. Rešeni trije mornarji so izja-vili, da imajo malo upanja, da bi bil še kdo od ostalih 34 živ, ker je izhlapeval po trče-nju klor v notranjost ladje. Ta bojazen je bila upravičena, zakaj naknadno se poroča, da so potapljači ladjo zaman obtrkali s klad-ivi, nihče ni reagiral. Ladjo skušajo dvig-niti, toda izkazalo se je, da so dvigala pre-slabša. Potapljači delajo dan in noč.

Boj z volkom. 19 letni Nikola Tiporič iz sela Sirge, je opazil te dni v temi volka, ki se je približeval njegovi ovčji čredi. Pa-stir ga je začel kamenjati, naker je volk zbe-žal. To je Tiporiča tako ojunalo, da je stekel za njim. Nenadoma se je volk obrnil ter pastirja počakal. Mladenič je pograbil gorjajo ter ga potisnil z vso silo volku v žre-lo, tako, da je obležala zver na mestu mrtva.

Nagrada poštenega najditelja. Te dni je izgubila v Berchtesgarnu soproga bogatega angleškega diplomata ročno torbico z vsebi-no 14.000 švicarskih frankov. Našel jo je pre-prost cestni pometal, ki ji jo je nesel v ho-tel. Dama ga je povabila na čašo piva. Misi-la je, da se je s tem dovolj oddolžila. To je poštenega najditelja tako razjarilo, da ji je vrgel prazni kozarec v obraz. Obsojen je bil na 14 dni zapora, toda samo pogojno s 3 let-nim rokom. Na drugi strani pa je bila obso-jena skopa dama na plačilo 1400 frankov na-grade. Ko je izvedel za stvar njen soprog, je izplačal najditelju poleg tega prostovoljno še 2000 frankov. Včasih se torej izplača, ako se vrže komu kozarec v obraz.

Dragulji na cesti. Te dni je našla du-najska policija zopet velik del v samostanu v Zvetilu ukradenih draguljev Eden od ta-tov, Cerwenka, je izpovedal, da je vrgel več draguljev na natančno označenem mestu »Gürtel« proč. Detektivji so iskali ves dan ter so res našli na cesti veliko število dra-guljev. Iskanje je bilo naporno, ker so le-žali dragulji med listjem, ki je popadalo medtem z dreves ter je bilo treba obrniti vsak list posebej. Zvečer so iskanje preki-nili prostor pa zastražili. Drugo jutro so nadaljevali, dokler ni bilo vse preiskano. Depozitni urad dunajske policije je sedaj podoben zakladnici. Poverjenih mu je v var-stvo na stotine draguljev ter več kelihov in monstranc.

Ljubljana.

1— Abiturijentski tečaj na trgovski akade-miji v Ljubljani. Predavanja se prične v če-trtek dne 15. oktobra t. l. ob 8. uri zjutraj. Predavalnica se nahaja v poslopju Glasbene Matice, Vegova ulica 7, II. nadstropje, soba št. 14. — Pismeni ali ustmeni priklasi se sprejemajo v pisarni ravnatelja trg. akade-mije, Aškrčeva ul. 9, II. nadstropje.

1— Društvo »Soča« priredi v nedeljo 4. oktobra ob 5. uri popoldne na vrtu in v sa-lonu pri »Levu« vinsko trgatev z godbo, petjem in plesom. Na to lepo domačo zabavno prireditev vabimo vse člane in prijatelje dru-štva. — Veselični odsek.

1— Mojstri progovne službe državnih že-leznice Ljubljana imajo v soboto dne 3. okto-bra 1925 ob 14. uri popoldne v Prešernovi sobi restavracije »Novi svet« važno konfe-rencio zaupnikov cele direkcije. Vsi tovariši so vabljeni na sigurno udeležbo. — Strokovni odsek mojstrov prog. službe UJNZ.

1— Na živilskem trgu v Ljubljani so bili najdeni trije čežniki. Lastniki naj se zgla-se v pisarni mestnega tržnega nadzorstva, Vod-nikov trg št. 5.

»Kino Matica« predvaja danes: »Črna roža ali Rendez-vous s smrtjo«. V glavni vlogi »Sessue Hayakawa«. Predstave ob: 4., pol 6., pol 8., 9. uri.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:

Začetek ob 20. uri zvečer.

3. oktobra, sobota: »Ifigenija na Tavridi«, premijera. Izven.
4. oktobra, nedelja: »Pegica mojega otroka«. — Izven.
5. oktobra, ponedeljek: »Ifigenija na Tavridi«. Red B.
6. oktobra, torek, zaprto.
7. oktobra, sredo: »Periferija«, premijera. — Izven.
8. oktobra, četrtek: »Ifigenija na Tavridi«. Red E.

Opera:

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

1. oktobra, četrtek: »Mrtve oči«, premijera. — Izven.
2. oktobra, petek, zaprto.
3. oktobra, sobota: »Hoffmannove pripoved-ke«. Red A.
4. oktobra, nedelja: »Netopir«. — Izven.
5. oktobra, ponedeljek, zaprto.
6. oktobra, torek: »Mrtve oči«. Red C.
7. oktobra, sredo: »Manon«. Red D.
8. oktobra, četrtek, zaprto.
9. oktobra, petek: »Aida«. Red F.

D'ALBERT: »MRTVE OČI«.

Danes v četrtek dne 1. oktobra se odvori operna sezona z D'Albertovo opero »Mrtve oči«, ki se vprižori kot izven predstava. Mrtve oči so dramatična pesnitev z medigro na podlagi legendarno-simbolistične vsebi-ne, katero sta napisala H. Ewers in M. Hen-ry. Opera ima predigro in eno dejanje, ki se vrši na Cvetno nedeljo pred Jeruzale-mom. V predigri nastopijo pastirji in sicer gg. Korenjakova, Banovec in Šubelj. V de-janju samem pa: Mirtokle, žena rimskega poslanika — ga. Caleta, Marija iz Magdale — ga. Thierry, Arsinoe, Mirtoklejeva sužnja — ga. Ribičeva, Arcezij, rimski poslanik v Je-ruzalemu je g. Holodkov, rimski stotnik Gal-ba — g. Kovač in egiptovski čarodej Ktesif-ar — g. Mohorič. Judovski žene pojo: gne. Ropasova, Asejva, Koreninova, Jeromova in Ramšakova, žide pa gg. Janko, Šubelj, Bokš in Rus Josip. V operi nastopijo Arcezijevi sužnji in sužnje ter židovski narod. Opero je nastudiral dirigent g. Niko Stritof, režiral pa višji režiser g. Osiip Sest. Cene navadne operne in so v predprodaji pri dnevnih bla-gajni v operi.

LJUBLJANSKA DRAMA.

Otvoritvena predstava letošnje dramske se-zone se vrši v soboto dne 3. t. m. Vprižori se kot izven predstava Goethejeva drama »Ifi-genija v Tauridic« v prevodu pisatelja in urednika Ivana Albrehta. Za naš oder je re-žirala to klasično igrro ga. Marija Vera. Pr-votno je bila določena kot otvoritvena pred-stava Shakespearjeva »Zimska pravljica«, ker pa mora pri tej igri sodelovati vojaški or-kester je njena vprižoritev v soboto nemo-goča ter bo de ta premijera koncem prihod-njega tedna ko se povrne muzika dravske divizijske oblasti z vojaških vaj.

Prvi vokalni koncert v letošnji sezoni pri-redi v ponedeljek, dne 5. oktobra t. l. v veliki dvorani »Uniona« pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. — Vstopnice in bese-dila sklada v Matični knjigarni na Kongres-nem trgu.

Vstopnice za slavnostni koncert pevskega društva »Ljubljanski Zvon« dne 5. oktobra v Unionu, na katerem bo društveni zbor iz-vajal najnovejšo skladbo Emilia Adamičea, Stanka Premra in Emilia Komela so napro-daj v Matični knjigarni na Kongresnem trgu. Zunanji gosti si jih blagovolijo rezervirati po dopisnici, ljubljansko publiko pa opozar-jamo, da si jih preskrbi pravočasno.

Gospodarstvo.

SPLOŠNE DOLŽNOSTI DAVKOPLAČAL-CEV V IV. ČETRTELJU 1925.

(Opozoritev Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani).

I. STANOVANJSKI IZKAZI.

Do dne 30. novembra t. l. morajo vsi po-sestniki hiš v ljubljanski in mariborski ob-lasti vložiti sami ali po svojih namestni-kih pri pristojnih davčnih oblastvih hišne in stanovanjske izkaze, če so hiše dane v najem, za v najem neoddana poslopja pa zaznamek prebivalcev takih poslopj.

Tiskovine se dobijo brezplačno pri vsak-davčnih oblastvih in davčnih uradih.

II. DAVEK NA ZASLUZEK TELESNIH DELAVCEV.

S 1. aprilom t. l. se je uvedel v naši državi davek na zasluhek onih telesnih delavcev, ki so stari nad 18 in izpod 65 let, ako zaslu-žijo na leto preko 5000 Din. Izvzeti so le sezonski kmetijski delavci (dninarji). Za te-lezne delavce, ki so zavezani temu davku, se smatrajo poleg poslov in slug vsi obrtni-ški in trgovski pomočniki in vajenci, indu-strijski delavci itd. brez ozira na spol. — Davek, ki naj nadomesti dohodnino znaša s pribitki, invalidskim davkom in vojaško ko-morsko doklado vred 3.3= od kosmatega za-služka. Davka prost je edino zaslužek za ču-urno delo. Zaslužku pa je prišteti tudi natu-ralne prejemke. Glede ocene naturalnih pre-jemkov je generalna direkcija neposrednih davkov odredila, da se mora vrednost proste hrane gibati med 240 do 480 Din, vrednost prostega stanovanja pa med 60 in 120 Din mesečno.

Za davek jamčijo delodajalci. Za telesne delavce, ki so v službi podjetniških, stavbo-nih, industrijskih in tovarniških obratov sploh, dalje v hotelskih in restavracijskih podjetjih in v veletrgovinah, poberejo delo-dajalci davek ob izplačilu zaslužka in ga s

posebnim seznamom v dveh izvodih odpre-
mijo davčnemu radu takoj po preteku vsake-
ga meseca.

Ostali delodajalci morajo za vsakega delav-
ca ob sprejemu v službo tekom leta predlo-
žiti davčnemu oblastvu prijavo za odmero
davka. Davčno oblastvo odmeri na podlagi
prijave davka in delodajalec mora odmerjeni
davke v četrtletnih obrokih odpremljati
davčnemu uradu v davčno knjižico dotične-
ga delavca. Do konca januarja vsakega leta
pa morajo delodajalci predložiti prijave o za-
služku, izplačanem delavcem v preteklem
letu. Ti delodajalci pa so upravičeni, ako to
želijo, davke — enako kot veleobrati — od-
premljati mesečno s seznamom.

Do kaj in na kak način je odpremljati
davke za nazaj in podrobnosti za odpremo
tega davka v bodoče objavi finančna dele-
gacija v Ljubljani v najkrajšem času s poseb-
nim razglasom v Uradnem listu.

III. DAVEK NA POSLOVNI PROMET.

Davčni zavezanci, ki so dolžni voditi za
davke na poslovni promet knjigo opravljene-
ga prometa (poleg podjetij, ki javno polagajo
račune in družb z omejenim zavezo vsi obrati,
katerih promet je presegel v letu 1923 vsoto
360.000 Din), so dolžni odpremiti davke za
IV. četrtletje 1925 do 30. oktobra 1925 in
hkratu predložiti prijavo.

Zamudniki se še posebej opozore na svojo
dolžnost ali s posebnim pozivom ali z javnim
razglasom ter z zapretilom uradne ocene in
rednostnih glob.

Kdor vloži nepravilno prijavo, izgubi pra-
vico pritožbe.

IV. DOSPELOST DIREKTHNIH DAVKOV.

Dne 1. novembra dospo v plačilo vsi di-
rektni davki za IV. četrtletje 1925. Davčni
uradi so upravičeni jih prisilno izterjati, ako
se ne plačajo v 14 dneh po dospelosti in
saračunavati poleg 12% zamudnih obrestí še
4% terjanege zneska.

V. DOPOLNILNA PRENOSNA TAKSA.

Od dopolnilne prenosne takse v letnem
znesku nad 500 Din je plačati tretji obrok
od 1. do vsehvega dne 15. oktobra 1925.

Kdor ne položi predpisane vsote v dolo-
čenem roku, plača poleg redne takse 12%
obresti in kot kazna še dvakratni znesek
nepoštežene takse.

LJUBLJANSKA BORZA, dne 30. septembra 1925.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz leta
1921 den. 80, bl. 88; Loterijska državna ren-
ta za vojno škodo den. 375; Zastavni listi
Kranjske deželne banke den. 20, bl. 25; Kom.
zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20,
bl. 25; Celjska posojilnica den. 201, bl. 204;
Ljubljanska kreditna banka den. 220, bl. 240;
Merkantilna banka den. 101, bl. 102, zaklj.
101; Prva hrvaška štedionica den. 1005; Kre-
ditni zavod den. 175, bl. 185; Strojne tovarne
ir. Xvarne den. 124, bl. 124, zaklj. 124; Trbo-
veljska premogokopna družba den. 360, bl.
368; Združene papirnice Vevče den. 130;
»Nihag« den. 37, bl. 39; »Stavbna družba«
den. 165, bl. 180.

Blago: Jamski les, po uzaneh ljubljanske
borze, fco nakladalna postaja, 5 vag. den. 170,
bl. 170, zaklj. 170; hmelovke, ravne, neobe-
ljene, od 6 m napr. komad; fco nakladalna
postaja bl. 6; breza, okrogla, 10—30 cm, fco
nakladalna postaja bl. 540; late 25/50, 30/50,
monte, fco meja bl. 540; pšenica domača, fco
Ljubljana den. 265; koroza sremska, par. na-
kladalna postaja bl. 185; koroza sremska, par.
slavonska postaja, 1 vag. den. 216, bl. 216,
zaklj. 216; koroza v storžih, slavonske po-
staje bl. 75; koroza nova, november, decem-
ber, januar, v enakih delih, par. slavonska
postaja, 100% kasa pri sklepu bl. 122.50; fi-
žol ribničan, fco Ljubljana den. 300; fižol
prepelicar, fco Ljubljana den. 340; fižol man-
dolon, fco Ljubljana den. 290; fižol mando-
lon, fco Postojna trans., 1 vag., den. 350, bl.
350, zaklj. 350.

BORZE.

Zagreb, 30. septembra. London 272.25 do
274.25, Newyork (deviza) 56.10—56.70, (valu-
ta) 55.40, Berlin 13.86—13.46, Svica 10.84 do
10.92, Pariz 2.67, Milan 2.28, Praga 1.66, Du-
naj 7.90—8.50.

Curih, 30. septembra. Beograd 9.20, Lon-
don 25.097, Newyork 5.1810, Pariz 24.51, Mi-
lan, 21.05, Praga 15.35, Budimpešta 0.00726,
Varšava 84, Dunaj 73.10, Sofija 3.87, Buka-
rešta 2.50.

× Dobave. Direkcija državnih železnic v
Ljubljani sprejema do 6. oktobra t. l. po-
nudbe za dobavo žveplene kisline; do 9.
oktobra t. l. za dobavo svinčenih zalivk, za
dobavo raznih šip, za dobavo lazalk in za
dobavo kolesnih obrobov; do 13. oktobra t. l.
pa za dobavo »Staufersbuchsen« in cevi. —
Pogoji itd. na vpogled pri ekonomskem ode-
lenju te direkcije. — Direkcija državnega
rudnika v Ljubljani sprejema do 10. oktobra
t. l. ponudbe za dobavo krovne lepenke. —
Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije:
Dne 16. oktobra t. l. pri intendanturi Drav-
ske divizijske oblasti v Ljubljani glede do-
bave 100.000 kg pšenice. — Dne 22. oktobra
t. l. pri upravi državnih monopolov v Beo-
gradu glede dobave 125.000 komadov novih
vreč iz jute. — Dne 31. oktobra t. l. pri in-
tendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljub-
ljani glede dobave 400.000 kg pšenice. —
Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki
so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in
industrijo v Ljubljani interesentom na vpog-
led.

ABDELKRIMOV RADIO.

Danski novinar A. Roscay, ki je bil dva
meseca v glavnem stanu Abdelkrima pripo-
veduje:

Pri interesu, ki ga ima Rifanec za vsako-
vrstna tehnična vprašanja, je razumljivo, da
funkcionarji tudi številni radio-aparati v
Abdelkrimovi vo., ki dobro. Posebno Abdel-
krim sam je pravitako dober uradnik radiopo-
staje, kakor strateg in politik. Njegova vojska

ima kakih 30 odpošiljalnih in sprejemnih na-
prav. V njegovem glavnem stanu je narav-
nost vzorna naprava, ki sem jo imel priliko
opazovati osebno. Sesturna razdelitev službe
omogoča dan in noč brezhibno odpošiljanje
in sprejemanje obširnih poročil, tako iz po-
staj Abdelkrimovi fronti, kakor iz postaj
na francoskem in španskem bojišču ali pa iz
Evrope. Maroški vojskovodja je vedel dan na
dan vsako uro za najnovejša poročila s fran-
coskega in španskega bojišča. Vedel je, kako
notirajo evropske borze, kar je vedno praktič-
no finančno izkoriščal potom posredoval-
cev. Evropsko politično konstelacijo presoja
približno potom prometa med posameznimi
velikimi postajami. Prihod ameriškega letal-
skega kora za starega izkušenega voditelja
Rifanov ni bil nobeno iznadenje. Obveščen
je bil o tem že več tednov popreje potom
organiziranega radioprometa. Nedavno je po-
slušal na bojnem polju nagovor španskega
kralja, ki je prečital potom radia svojim dr-
žavljanom nagovor, v katerem je apeliral na
patriotizem ter razložil vzroke za uspešno
izvedbo maroške ekspedicije. Abdelkrimova
brezžična poročevalska organizacija razpolaga
onstran sovražne črte, razen s spretnimi
agenti, z dobrim šifriranim sistemom, tako,
da se posreči agentom kljub vsem nasprot-
nim naporom sovražnikov vedno, da poročila
jo brezžično o razdelitvi sovražnih sil itd.
Svoje postaje je Abdelkrim tako spretno
skril v nedostopnih skalnih razpokah afri-
kanske puščave, da jih ne more uničiti niti
sovražna artiljerija niti sovražni aeroplani.
Abdelkrim vrši v glavnem stanu službo na-
vadno osebno. Sprejema šifrirane depeše, ka-
kor tudi tehnična poročila v angleškem,
francoskem in španskem jeziku. Vsa služba
se vrši na tehnično brezhiben način in če vi-
diš sedeti poglavarja Kabylov pri njegovem
aparatu, nimaš utisa, da imaš pred seboj div-
nega Beduina, temveč mirnega, modro
predvarajočega vojskovodjo, ki je v vseh
tehnično vojskih poročevalskih vprašanjih
kar najbolje orijentiran.

(96)

»Čudežno, čudežno!«

Potem gredo v karavanzerijo, kjer jih že čaka
obed.Silni dež jenja, zato pa začne v temni noči raz-
sajati vihar.Georg je večkrat mislil na Adama, a... še vedno
ni napravil kakega sklepa. Nezgod, ki je zadela nje-
govo ljubljanko, kar naravnost recimo to, ga je popol-
noma zmedla. V tako temni noči tudi ni mogel od-
poslati nobenega izmed svojih spremljevalcev. Bila je
to tri ure dolga pot in on sam ni mogel zapustiti
kraja, kjer se je borila Leonor z življenjem in s
smrtjo.Zopet mine ura, ki jo prebije v nemirni neod-
ločnosti.Tedad stopijo tuji gostje iz karavanzerije in uka-
žejo, da jim privedejo konje. Georg opazi prav slu-
čajno, da jih je le pet. Kmalu dobi pojasnilo. Eden
izmed Angležev mu je poda, medtem ko sedlajo
konje.Vseh šest je na potovanju proti severu, da si
tam ogledajo neko skupno posestvo. Gre za trgovsko
podjetje, ki se ga udeležijo tudi indijski trgovci z ve-
likim kapitalom.Zdaj pa je eden izmed Angležev po jedi težko
obolel. Pred kratkim je imel črvesno vnetje in naj-
boljše je, da ga takoj odpravijo k nekemu prijatelju,
ki ga je že preje zdravil in ki stanuje komaj dve uri
odtod v Parnaku. Gospodje ga bodo kar vsi spremili,
ponoči je tako prijetneje potovati kot v vročini in
vihar bo menda tudi kmalu ponehal.Georga vse to ne zanima, le iz vkladnosti izreče
svoje obžalovanje.»Rad bi vam ponudil avtomobil, da prepeljete
bolnika...«»O ne — ne, ne, ne — lepa hvala, vi morate skr-
beti predvsem za mis Morrisovo, in ker je vsako mi-
nuto mogoče, da se prebudi k novemu življenju...
ne, ne, ne — moj konj hodi zelo mirno, bolnik ne bo
občutil niti najmanjših bolečin... lepo se vam zahva-
ljujemo.«Tako je to hitro opravljeno v Georgovo zadovolj-
nost. Gospodje zajahajo, eden izmed Indijcev, her-
kulski mož, prinese iz karavanzerije bolnega prija-
telja, ki je zavil v odejo, eden izmed Angležev ga
vzame k sebi na konja; na kratko se pozdravi in že
odjaha pet jezdecev z enim praznim konjem skozi
vrata.Zopet minejo štiri ure. Vihar pojenjuje, dežuje
pa še vedno in Georg obupuje. Da bi spal, tega niti
ne misli. Vsako minuto pričakuje, da mu naznanijo,
da se je Leonor zbudila, stopila iz krste in prišla iz
sobe in pravitako pričakuje vsako minuto, da pride
Adam.In tu končno, malo pred polnočjo, zadoni zopet
železni tolkač ob vrata.

»To je Adam!«

Pravitako bi bil to lahko kak tujec ali vračajoči
se samostanski prebivalec. A včasih ima človek gotovo
slutnje, ki pa seveda mnogokrat varajo.

(Dalje prih.)

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

Da, da poz a samostan sredstvo zoper kačji pik,
to vedo tudi oni, znano jim je tudi, da je to sredstvo
nekako kadilo.

»Potem bo rešena, potem bo rešena! Kakšna
sreča, da se je zgodila nesreča v bližini samostana,
da ste vedeli, kje dobite pomoč in da ste ji vlivali
alkoholne pijače! Zakaj niti to ni vsem znano.«

Tako in enako so govorili; tudi Indijci z visoko-
nečimi naslovi so se udeleževali pogovora, le ne-
koliko bolj redkobesedno.

Razumljivo je, da sta vprašala Angleža, če si
lanko ogledata avtomobil, slišala sta o skrivnostni sili,
o morrisitu, ki žene avto in ki bo izpodrinil premog
in petrolej, ki bo napravil škodo le nekaterim majh-
nim družbam, sicer bo pa velik blagoslov za vse
človeštvo.

Georg gotovo ni bil slab značaj, da bi k vsemu
rekel »da«. Ni imel vzroka, da bi zavrnil prošnjo, saj
tudi Leonor ni odrekla nikomur, ki jo je ob ugodni
priložnosti prosil isto. Tako je na kanadski meji,
kakor tudi v Birmi, vodila carinske uradnike po vsem
avtomobilu, jim razkazala in jim natanko razložila
vsa svojstva morrisita.

Tako stori tudi Georg. Može se glasno čudijo
vsej opravi in z zanimanjem poslušajo, kaj jim razlaga
Georg o morrisitu.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi
najfinejši in najokusnejši namizni kis iz
vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo!

**Tehnično in higijenično najmoderneje
urejena kisarna v Jugoslaviji.**

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta šte. 1a, II. nadstropje.

MALI OGLASI

Cene oglasom do 20 besed Din 5—, vsaka nadaljna beseda
50 par.

Posojilo 1600 Din

najno 10% uradnik proti mesečnim
odplačilom. — Dopis pod »Takoj«
na upravo.

Gospodična

strednjih let, spretna v gospodinj-
stvu, perfektna v kuhanju, čisti me-
sta in gospodu, samca ali vdova s
1—2 otroki. Varnostna je tudi v
vseh delih bivanja. Gre tudi kot
vzgojiteljica. — Cenjena ponudba
na upravo pod »Dobra in verdna
gospodinjica«.

Harmoniko

prodam prav fino, 4 vrstno, trejno
oglašeno, še novo, firme Lubina.
Glas je: Fm, H, K, A, se lahko z
drugimi instrumenti zvrsti igrati.
Glas harmonike je prav izborni. —
Cena v Rožni dolini 34, pri šte-
tanu, Ljubljana.

Uradnica

z večletno prakso večja vseh pisar-
niških del iste službe v mestu ali na
deželi. — Ponudba posli na upravo
lista pod »Kanalizirac«.

Kje se kupi?

le pri trdkli

JOSIP PETELINC

Ljubljana

BLIZU PREŠERNEGA SPOMENIKA OB VODI
najboljši šivalni stroj za ročno ali obrot-
no rabo, svetovno znanih znamk
»GRITZER«, »ADLER«, »PHONIX«
isto tem posamezne dele za stroje in kolosa,
igle, olje, jermene, pneumatika, pouk o vezo-
nju na stroj brezplačno! Večletna garancija!
Na veliko! Na malo!

„Opeka“

prvotne zidake priporoča
opekarna

„EMONA“ D. D.

v Ljubljani — Tovarna na
Viču (Brdo) — Pisarna v
Pražakovi ulici 3, prtlitje.

Samostojna

kajigovodkinja in korespondentinja
z večletno prakso išče stalno mesto
za takoj v večjem kraju na Goran-
skem. Ponudbe s navedbo plače na
upravo lista pod »Energična moč«.

Instrukcije

upravnice omešalec. — Ponudbe na
upravo lista pod »Omešalec«.

Na naslov razpošiljalnice „Augol“,
gen. zastopniku za SHS Jože Čebulj-u,
Iesenice (Gorenjsko).

Zahvala in priznanje.

Vaš inhalacijski aparat „AUGOLATOR“, katerega ste mi pred
nekaj tedni poslali, me je ozdravil eno leto starega kroničnega
pljučnega katarja v osmih dneh. Pred porabo imenovanega aparata
sem trošil ogromne svote denarja za vse mogoča zdravila brezuspešno.
Zato priporočam vsakomur, da si nabavi Vaš aparat „Augo-
lator“. Obenem se Vam najtopleje zahvaljujem za Vaše vsestransko
točno navodilo za vporebo „Augolator“ aparata.

Z velespoštovanjem

FRAN ČELHAR, brzojavni mojster, Maribor.

MODNI SALON

MINKA HORVAT, Ljubljana

STARI TRG ŠTEV. 21

ima vedno v zalogi najnovejše damske in dekliške
slamnice in klobuke. — Žalni klobuki vedno v zalogi
Popravila se sprejemajo.

Strojepisec

umočen vseh pisarniških poslov z
veliko dobro kvalifikacijo išče pri-
merno službo. Nastopi lahko takoj.
Cenji ponudbe naj se pošljejo na
upravo lista pod »Pridnost«.

Oglašajte v
„Narod. Dnevniku“!